

ΝΟΜΟΣ 3697/2008

Ενίσχυση της διαφάνειας του Κρατικού Προϋπολογισμού, έλεγχος των δημοσίων δαπανών, μέτρα φορολογικής δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις.

(Φ.Ε.Κ. 194/τ.Α'/25.09.2008)

ΜΕΡΟΣ Α'

ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ - ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΟΝ ΚΡΑΤΙΚΟ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

Άρθρο 1

Ειδικοί Λογαριασμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου ως ειδικοί λογαριασμοί νοούνται:

- α. Οι λογαριασμοί που λειτουργούν με νομική και διαχειριστική αυτοτέλεια, τροφοδοτούνται από το προϊόν κοινωνικών πόρων, έχουν συσταθεί με ειδικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και δια των οποίων καταβάλλονται παροχές σε υπαλλήλους ή εξυπηρετούνται άλλοι ειδικοί σκοποί.
- β. Οι επιτροπές και όλες οι διοικητικές διαδικασίες, διοικητικά σχήματα και μορφώματα διοικητικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, μέσω των οποίων διατίθενται κοινωνικοί πόροι σε υπαλλήλους ή σε άλλους ειδικούς σκοπούς.

Άρθρο 2

Κατάργηση Ειδικών Λογαριασμών

1. Εντός διμήνου από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργούνται όλοι οι Ειδικοί Λογαριασμοί του άρθρου 1 του νόμου αυτού, που λειτουργούν σε Υπουργεία, Ν.Π.Δ.Δ. και τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα.
2. Με τη δημοσίευση του νόμου αυτού καταργούνται όλοι οι υφιστάμενοι ανενεργοί ειδικοί λογαριασμοί.
3. Τα περιουσιακά στοιχεία των ειδικών λογαριασμών του άρθρου 1 του νόμου αυτού αποτελούν δημόσια περιουσία όταν λειτουργούν σε Υπουργεία και περιουσία του οικείου φορέα όταν λειτουργούν σε Ν.Π.Δ.Δ. και τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα. Αντίστοιχα, οι πόροι και το προϊόν τους αποτελούν δημόσια έσοδα και περιέρχονται αυτοδίκαια στον Κρατικό

Προϋπολογισμό ή περιουσία του οικείου φορέα στου οποίου τον προϋπολογισμό αυτοδίκαια περιέρχονται, κατά τα οριζόμενα με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών στην οποία καθορίζεται και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

4. Οι διατάξεις που προβλέπουν πόρους για τους ειδικούς λογαριασμούς του άρθρου 1 του νόμου αυτού, που τυχόν προέρχονται από φόρους, τέλη, ποσοστό επί δαπανών ή επενδύσεων, κρατήσεις, δικαιώματα, προκαταβολές και οποιαδήποτε άλλη αιτία, διατηρούνται σε ισχύ και οι πόροι αυτοί περιέρχονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό και αποτελούν έσοδο του Δημοσίου όταν οι Λογαριασμοί αυτοί λειτουργούν σε Υπουργεία, ενώ όταν λειτουργούν σε Ν.Π.Δ.Δ. και τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα περιέρχονται στον Προϋπολογισμό του οικείου φορέα του οποίου και αποτελούν έσοδο, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3. Ειδικές διατάξεις που προβλέπουν απόδοση εσόδων και χρηματικών υπολοίπων στον Κρατικό Προϋπολογισμό εξακολουθούν να ισχύουν.

5. Οι δαπάνες, οι οποίες είναι σχετικές με το σκοπό για τον οποίο συστάθηκαν οι Ειδικοί Λογαριασμοί του άρθρου 1, βαρύνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό όταν οι Λογαριασμοί αυτοί λειτουργούν σε Υπουργεία και τον προϋπολογισμό του οικείου φορέα όταν λειτουργούν σε Ν.Π.Δ.Δ. και τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών που θα εκδοθούν εντός δύο μηνών από την ψήφιση του νόμου θα ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τις καταργούμενες επιπροπές διαχείρισης των Ειδικών Λογαριασμών και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την παράγραφο αυτή.

6. Οι παράγραφοι 4 και 5 δεν εφαρμόζονται για τους Ειδικούς Λογαριασμούς Απογευματινών Ιατρείων. Τυχόν προβλεπόμενοι πόροι από οποιαδήποτε αιτία, δαπάνες, τρέχουσες υποχρεώσεις των λογαριασμών αυτών και τα προβλεπόμενα για το προσωπικό των νοσηλευτικών ιδρυμάτων ποσοστά διατηρούνται σε ισχύ και περιέρχονται στον προϋπολογισμό του οικείου νοσηλευτικού ιδρύματος του οποίου αποτελούν έσοδο ή δαπάνη ανάλογα με την περίπτωση.

7. Οι δαπάνες που αφορούν κάθε μορφής παροχές σε υπαλλήλους πραγματοποιούνται με την έκδοση μισθοδοτικών καταστάσεων από την οικονομική υπηρεσία του οικείου φορέα κατά τις διέπουσες το Δημόσιο και κάθε φορέα διατάξεις. Οι πάσης φύσεως λοιπές δαπάνες πραγματοποιούνται με την έκδοση τακτικού χρηματικού εντάλματος πληρωμής από την οικονομική υπηρεσία του οικείου φορέα, εφαρμοζομένων περαιτέρω των περί ελέγχου των δαπανών δημοσιονομικών διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά για τον φορέα αυτόν. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται υποχρεωτικά και πλήρως το Δημόσιο Λογιστικό και το λογιστικό των ν.π.δ.δ..

Άρθρο 3

Εξαιρέσεις

1. Από τις διατάξεις του άρθρου 2 του παρόντος νόμου, εξαιρούνται:
  - α. Οι λογαριασμοί του Δημοσίου, οι οποίοι αφορούν χρηματοδότηση έργων από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή προβλέπονται από κανόνες Κοινοτικού Δικαίου και δεν καταβάλλουν επιδόματα και παροχές σε υπαλλήλους ή έχουν συσταθεί σε εκτέλεση Διεθνών Συμβάσεων ή Συμφωνιών.
  - β. Οι λογαριασμοί που εξυπηρετούν αποκλειστικά κονδύλια έρευνας.
  - γ. Οι λογαριασμοί, οι οποίοι χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από τις συνδρομές των δικαιούχων τους.
  - δ. Οι λογαριασμοί των οποίων οι πόροι αξιοποιούνται αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων αποκατάστασης, αναβάθμισης και προστασίας του περιβάλλοντος.
  - ε. Ο λογαριασμός για την απασχόληση και την επαγγελματική κατάρτιση.
  - στ. Ο ειδικός λογαριασμός της Βουλής που τηρείται στο Υποκατάστημα Βουλής της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος.
  - ζ. Ο λογαριασμός του κεφαλαίου ασφαλίσεως χρηματοδοτήσεων εκ κεφαλαίων ή εγγυήσει Ελληνικού Δημοσίου.
  - η. Ο λογαριασμός εσόδων από εκκαθάριση εταιρειών αρμοδιότητας του Ο.Α.Ε..
  - θ. Ο ειδικός λογαριασμός διαχείρισης δημοσίου χρέους και εξυπηρέτησης εγγυήσεων.
  - ι. Ο λογαριασμός του προϊόντος από την κυκλοφορία μεταλλικών κερμάτων ευρώ.
  - ια. Ο λογαριασμός επιδοτήσεων επιτοκίων του ν. 128/1975 (ΦΕΚ 178 Α').
2. Η υπαγωγή στις εξαιρέσεις των περιπτώσεων α', β', γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού γίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, εκδιδόμενη εντός δύο μηνών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

Άρθρο 4

Όροι λειτουργίας διατηρούμενων Ειδικών Λογαριασμών - Έλεγχος δαπανών αυτών

1. Οι διατηρούμενοι λογαριασμοί του προηγούμενου άρθρου εξακολουθούν να ισχύουν μόνο για εξυπηρέτηση του σκοπού για τον οποίο συστάθηκαν.
2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών είναι δυνατό να τροποποιούνται ή συμπληρώνονται οι διατάξεις που διέπουν τους λογαριασμούς αυτούς, πλην της περιπτώσεως στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, εφόσον είναι αναγκαίο, με σκοπό την αρτιότερη οργάνωση, την εύρυθμη λειτουργία και τη διαφάνειά τους. Στις αποφάσεις αυτές δύναται να περιλαμβάνονται ιδίως:
  - α. Ο σκοπός, ο οποίος όμως δεν μπορεί να διευρύνεται, τα όργανα διαχείρισης και οι πόροι του Λογαριασμού.
  - β. Οι δραστηριότητες και οι εργασίες των οποίων τις δαπάνες μπορεί να καλύπτει, χωρίς να

επιτρέπεται η κατ' είδος διεύρυνσή τους.

γ. Οι διαδικασίες προκήρυξης, υποβολής, αξιολόγησης, επιλογής, ανάθεσης, παρακολούθησης και παραλαβής των έργων, προγραμμάτων και μελετών, που χρηματοδοτούνται από αυτόν.

δ. Ο τρόπος πραγματοποίησης και ελέγχου των δαπανών.

3. Οι διαχειριστικές επιτροπές των διατηρούμενων ειδικών λογαριασμών υποβάλλουν κατ' έτος μέχρι την 30ή Δεκεμβρίου υποχρεωτικά προς έλεγχο στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους τον προϋπολογισμό, τον απολογισμό τους και λογιστικές καταστάσεις. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να ανασταλεί η λειτουργία του ειδικού λογαριασμού σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων του προηγούμενου εδαφίου και να διαταχθεί έκτακτος διαχειριστικός έλεγχος.

Άρθρο 5

Απαγόρευση σύστασης νέων ειδικών λογαριασμών

Εφεξής απαγορεύεται η σύσταση νέων ειδικών λογαριασμών με την έννοια και τη μορφή που ορίζεται στο άρθρο 1, τόσο στο Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα όσο και στα Ν.Π.Δ.Δ.. Υφιστάμενες εξουσιοδοτικές διατάξεις για τη σύσταση ειδικών λογαριασμών καταργούνται.

Άρθρο 6

Μεταβατικές διατάξεις - Κυρώσεις

1. α. Εντός διμήνου από τη δημοσίευση του παρόντος καταργούνται οι επιτροπές διαχείρισης όλων των καταργούμενων ειδικών λογαριασμών. β. Οι επιτροπές του προηγούμενου εδαφίου υποχρεούνται να παραδώσουν το αρχειακό υλικό και τα οποιασδήποτε φύσεως βιβλία και στοιχεία στις αρμόδιες υπηρεσίες οικονομικού ή διοικητικού του φορέα τους.

Τυχόν μη παράδοση των προαναφερθέντων στοιχείων συνιστά παράβαση καθήκοντος κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007 - ΦΕΚ 6 Α').

2. Οι υπηρεσίες και όλοι οι φορείς στους οποίους λειτουργούν οι καταργούμενοι λογαριασμοί υποχρεούνται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για τη μετάπτωση στο νέο καθεστώς των υποχρεώσεων των καταργούμενων λογαριασμών και την πραγματοποίηση των σχετικών πληρωμών. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

3. Δαπάνες που εκτελούνται κατά παράβαση του νόμου αυτού δεν εγκρίνονται και καταλογίζονται στους υπολόγους.

Άρθρο 7

Συμμετοχή του άρθρου 2 του ν. 3631/2008

Η κρατική συμμετοχή της περίπτωσης γ' του άρθρου 2 του ν. **3631/2008** (ΦΕΚ 6 Α') καλύπτεται σύμφωνα με τους προβλεπόμενους στη διάταξη αυτή περιορισμούς, από το υπόλοιπο των Ειδικών Λογαριασμών, το οποίο θα προκύψει μετά την αφαίρεση των δαπανών της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου από το περιερχόμενο στον Κρατικό Προϋπολογισμό ενεργητικό τους, καθώς και από τους διατηρούμενους σε ισχύ ειδικούς λογαριασμούς του άρθρου 3.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 8

Σύσταση Διυπουργικής Επιτροπής Φορέων Γενικής Κυβέρνησης

1. Συνιστάται Διυπουργική Επιτροπή Φορέων Γενικής Κυβέρνησης για τον προγραμματισμό της δράσης, τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, την αύξηση της αποτελεσματικότητας και την εν γένει παρακολούθηση, έλεγχο και εποπτεία της οικονομικής λειτουργίας των φορέων Γενικής Κυβέρνησης, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στα άρθρα 9 - 12 του παρόντος.

Ως φορείς Γενικής Κυβέρνησης για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται:

- α) Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού.
- β) Οι Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και
- γ) Οι Δημόσιες Μονάδες Υγείας.

2. Η Επιτροπή αποτελείται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, ως Πρόεδρο και τους Υπουργούς Εσωτερικών, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ως μέλη. Στην Επιτροπή δύναται να παρίσταται και ο αρμόδιος για θέματα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους Υφυπουργός του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. Χρέη Γραμματέα της Επιτροπής εκτελεί ο Ειδικός Γραμματέας Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών.

3. Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται μετά από εισήγηση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.
Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις για τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα κατά το άρθρο 16 του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98 Α'), όπως ισχύει.

4. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της η Επιτροπή:

- α. εγκρίνει τα επιχειρησιακά σχέδια και τα στοιχεία που υποβάλλονται από τους φορείς

Γενικής Κυβέρνησης,

- β. ορίζει τα θεσμικά, οργανωτικά, λειτουργικά, διοικητικά και άλλα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για κάθε φορέα και το συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους,
- γ. διαμορφώνει την πολιτική εσόδων και δαπανών για τους φορείς των περιπτώσεων β' και γ' της παρ. 1 και εποπτεύει και παρακολουθεί τα έσοδα και τις δαπάνες για τους φορείς της περίπτωσης α',
- δ. παρακολουθεί την πορεία και το βαθμό υλοποίησης των μέτρων και των στόχων που τίθενται κάθε φορά.

Άρθρο 9

Εποπτεία - Κυρώσεις

- 1. Ο έλεγχος και η εποπτεία της Επιτροπής που προβλέπεται από τον παρόντα νόμο δεν καταργεί ούτε υποκαθιστά φορολογικούς ή άλλους ελέγχους που διενεργούνται με βάση τις κείμενες διατάξεις ούτε την εποπτεία που ασκείται από τον κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργό και από τα Διοικητικά Συμβούλια και τα λοιπά όργανα διοίκησης του φορέα.
- 2. Η μη συμμόρφωση των φορέων Γενικής Κυβέρνησης προς τον παρόντα νόμο και προς τις αποφάσεις και τις οδηγίες της Επιτροπής συνεπάγεται τη διακοπή, με απόφαση της Επιτροπής, της κρατικής επιχορήγησης. Προκειμένου περί Ο.Τ.Α. δύναται, με απόφαση της Επιτροπής, να επιβληθεί στον οικείο Ο.Τ.Α. πρόστιμο έως 15% των κεντρικών αυτοτελών πόρων (Κ.Α.Π.), το οποίο παρακρατείται κατά την κατανομή των Κ.Α.Π. του επόμενου έτους.

Άρθρο 10

Επιχειρησιακά σχέδια

- 1. Οι φορείς Γενικής Κυβέρνησης με εξαίρεση τους Ο.Τ.Α. καταρτίζουν και υποβάλλουν στη Διυπουργική Επιτροπή Φορέων Γενικής Κυβέρνησης επιχειρησιακά σχέδια τριετούς διάρκειας, που περιλαμβάνουν στόχους και δραστηριότητες για κάθε διαχειριστική περίοδο και συνολικά για όλη τη διάρκειά τους, αλλά και στόχους για δείκτες απόδοσης και αποτελεσματικότητας.

2. Σε κάθε επιχειρησιακό σχέδιο:

- α. Παρατίθενται οι συγκεκριμένες ενέργειες που προορίζονται για την επίτευξη των στόχων και οι προϋποθέσεις και παραδοχές επίτευξης των στόχων αυτών.
- β. Οι στόχοι που επιδιώκονται για καθένα από τα έτη διάρκειας του εκφράζονται σε ποσά και ποσοστά.
- γ. Αναφέρονται οι ετήσιοι χρηματοοικονομικοί, ποιοτικοί και ποσοτικοί δείκτες.
- δ. Περιγράφονται οι εσωτερικές διαδικασίες παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης των

παραπάνω στόχων.

3. Με αποφάσεις της Διυπουργικής Επιτροπής ορίζεται ο χρόνος υποβολής του πρώτου επιχειρησιακού σχεδίου.
4. Τα επιχειρησιακά προγράμματα των Ο.Τ.Α. συντάσσονται σύμφωνα με τα άρθρα 203 - 207 του ν. **3463/2006** και υποβάλλονται στη Διυπουργική Επιτροπή Φορέων Γενικής Κυβέρνησης.

Άρθρο 11

Τήρηση διπλογραφικού λογιστικού συστήματος

1. Σε κάθε φορέα της παρ. 1 του άρθρου 8, με εξαίρεση τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, που έχουν είτε πληθυσμό μέχρι και 5.000 κατοίκων σύμφωνα με την τελευταία γενική απογραφή πληθυσμού είτε έσοδα μέχρι και ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων (1.500.000) ευρώ ετησίως, εγκαθίσταται και λειτουργεί πληροφοριακό σύστημα, για την τήρηση των λογιστικών βιβλίων και λογαριασμών του οικείου Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου, καθώς και την έκδοση των σχετικών φορολογικών στοιχείων που ισχύουν κάθε φορά.

Εάν στους φορείς αυτούς δεν υπηρετεί υπάλληλος λογιστής μπορεί να ανατεθεί, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, σε εξωτερικούς συνεργάτες ή λογιστικά γραφεία, που πληρούν τις αναγκαίες προϋποθέσεις, η οργάνωση και υποστήριξη των οικονομικών τους υπηρεσιών, για την εφαρμογή του ανωτέρω σχεδίου.

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ορίζεται το ύψος της αμοιβής του αναδόχου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Ειδικά για τις δημόσιες μονάδες υγείας:

α. Στο πληροφοριακό σύστημα της παραγράφου 1 καταγράφεται και παρακολουθείται και η διάθεση και διακίνηση του ιατροφαρμακευτικού και υγειονομικού υλικού, κατά κλινική και κατά ασθενή.

β. Το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Δημοσίων Μονάδων Υγείας (π.δ. 146/2003 ΦΕΚ 122 Α') εφαρμόζεται υποχρεωτικά, έτσι όπως αυτό διαμορφώνεται με βάση τις λογιστικές αρχές και κανόνες σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, προσαρμοσμένα για το δημόσιο τομέα, που εκδίονται από την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων. Με βάση τις λογιστικές αυτές αρχές και κανόνες, συντάσσονται οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

γ. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ελέγχονται ως προς την ορθότητά τους και την ακριβή τήρηση των λογιστικών αρχών και κανόνων από Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές.

δ. Διαμορφώνεται εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας σε θέματα διοικητικά, διαχειριστικά και λογιστικά και παρακολουθείται από σύστημα εσωτερικού ελέγχου.

Άρθρο 12

Υποβολή οικονομικών στοιχείων

1. Μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου εκάστου έτους όλοι οι φορείς των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του παρόντος υποχρεούνται να υποβάλουν σύνοψη του προϋπολογισμού τους του επόμενου έτους όπου καταγράφονται, κατά γενικές κατηγορίες, τα βασικά μεγέθη των εσόδων και εξόδων τους, συνοδευόμενη από εισηγητική έκθεση τεκμηρίωσης των οικονομικών μεγεθών. Τα βασικά μεγέθη είτε εγκρίνονται ως έχουν είτε αυξομειώνονται κατά την κρίση της Διυπουργικής Επιτροπής Φορέων Γενικής Κυβέρνησης. Με βάση τα μεγέθη που διαμορφώνει η Επιτροπή καταρτίζεται περαιτέρω το τελικό σχέδιο του Προϋπολογισμού του οικείου φορέα. Τροποποιήσεις του προϋπολογισμού δύνανται να πραγματοποιούνται εφόσον δεν μεταβάλλουν το σύνολο των δαπανών και δεν μειώνουν το σύνολο των εσόδων του.

Σε διαφορετική περίπτωση, απαιτείται έγκριση της Επιτροπής, ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

2. Οι Ο.Τ.Α. μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου εκάστου έτους, υποχρεούνται να υποβάλουν συνοπτικούς πίνακες όπου απεικονίζονται οι εκτιμήσεις τους για τη διαμόρφωση των βασικών μεγεθών του προϋπολογισμού τους του επόμενου οικονομικού έτους. Τα μεγέθη αυτά, που συνοδεύονται από έκθεση τεκμηρίωσης, αξιολογούνται από την Επιτροπή και λαμβάνονται υπόψη για την κατάρτιση του οριστικού σχεδίου του προϋπολογισμού τους.

3. Με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής καθορίζεται ο τύπος της σύνοψης του προϋπολογισμού και τα στοιχεία τα οποία περιέχει. Προκειμένου για τους Ο.Τ.Α. καθορίζεται με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής ο τύπος των πινάκων εκτίμησης των βασικών μεγεθών, καθώς και τα στοιχεία που περιέχουν.

4. Πέραν των στοιχείων της προηγούμενης παραγράφου, οι φορείς υποβάλλουν και τον ετήσιο απολογισμό τους, τις οικονομικές καταστάσεις και το πιστοποιητικό του ορκωτού ελεγκτή λογιστή. Επίσης υποβάλλουν στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους τα απολογιστικά στοιχεία ανά τρίμηνο, καθώς και τα στοιχεία απασχόλησης.

Άρθρο 13

Υποστήριξη Επιτροπής

1. Η Επιτροπή του άρθρου 8 υποστηρίζεται από την Ειδική Γραμματεία Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, καθώς και από τη Διεύθυνση Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής.

2. Η Ειδική Γραμματεία Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών επιμελείται των θεμάτων που αφορούν τα επιχειρησιακά σχέδια, τη σύνοψη προϋπολογισμών, την παρακολούθηση, επεξεργασία και ανάλυση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, την τήρηση του κλαδικού λογιστικού σχεδίου και γενικά προτείνει μέτρα βελτίωσης της λειτουργίας και της οικονομικής θέσης των εποπτευόμενων φορέων.

3. Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους προετοιμάζει, σε συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, την ημερήσια διάταξη, αντλεί στοιχεία μέσω της βάσης δεδομένων που λειτουργεί στην 39η Διεύθυνση ν.π.δ.δ., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 παρ. 22 του ν. 2166/1993 (ΦΕΚ 137 Α'), τηρεί αρχείο επιχορηγήσεων του Κρατικού Προϋπολογισμού προς τους φορείς, ενημερώνεται για το ύψος της μισθοδοσίας των υπαλλήλων των φορέων που βαρύνει απευθείας τον Κρατικό Προϋπολογισμό, ανταλλάσσει πληροφόρηση με την Ειδική Γραμματεία Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, προβαίνει στις αναγκαίες ενέργειες για εκτέλεση των αποφάσεων της Επιτροπής και παρακολουθεί την πορεία και το βαθμό υλοποίησης των μέτρων και των στόχων που τίθενται για κάθε φορέα, κατηγορία φορέων και στο σύνολο αυτών.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες και ρυθμίζονται οι σχέσεις συνεργασίας μεταξύ της Ειδικής Γραμματείας Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, των Υπηρεσιών του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και της Διεύθυνσης Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών.

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΜΕΤΡΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ, ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΩΝ Κ.ΛΠ.

Άρθρο 14

Φορολογικές κλίμακες

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 9 του ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α') προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο ως εξής: «Ο ενδιάμεσος φορολογικός συντελεστής 25% των κλιμάκων αυτών μειώνεται σταδιακά κατά μία ποσοστιαία μονάδα κάθε έτος, από το έτος 2010 μέχρι και το έτος 2014. Το έτος 2014 ο ενδιάμεσος φορολογικός συντελεστής θα ανέρχεται σε 20%.»

2. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α') προστίθενται εδάφια ως εξής: «Ο φορολογικός συντελεστής του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας (β)

ορίζεται σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) για τους φορολογούμενους που ο φόρος υπολογίζεται με την κλίμακα αυτή και αποκτούν εισοδήματα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελμάτων της παραγράφου 1 του άρθρου 48 ή από ατομική εμπορική επιχείρηση ή και από τις δύο κατηγορίες εισοδήματος.

Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται: α) για όσους υποβάλλουν δήλωση έναρξης εργασιών για πρώτη φορά για το έτος της έναρξης και για τα δύο επόμενα έτη.

Ειδικά για τους ελεύθερους επαγγελματίες η παρούσα εξαίρεση ισχύει και για τα επόμενα τρία έτη εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το τριακοστό έτος της ηλικίας τους?

β) για όσους αποκτούν εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από τον τρόπο υπολογισμού του εισοδήματός τους, εφόσον το εισόδημα αυτό υπερβαίνει το ποσοστό του πενήντα τοις εκατό (50%) του συνολικού δηλούμενου εισοδήματος που φορολογείται με τις γενικές διατάξεις?

γ) για όσους έχουν τρία τέκνα και άνω, τα οποία βαρύνουν τον φορολογούμενο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Κ.Φ.Ε. και

δ) για όσους παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από νοητική υστέρηση, φυσική αναπηρία ή ψυχική πάθηση και αποκτούν εισοδήματα ως ελεύθεροι επαγγελματίες ή από ατομική εμπορική επιχείρηση.»

3. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν.2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α') αντικαθίσταται ως εξής: «Το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας (α) της παραγράφου 1 αυξάνεται κατά χίλια (1.000) ευρώ εάν ο φορολογούμενος έχει ένα τέκνο που τον βαρύνει, κατά δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ εάν έχει δύο τέκνα που τον βαρύνουν, κατά δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ εάν έχει τρία τέκνα που τον βαρύνουν και κατά χίλια (1.000) ευρώ για καθένα τέκνο πάνω από τα τρία.

Τα ανωτέρω αφορολόγητα ποσά ισχύουν και για τους φορολογούμενους, που ο φόρος υπολογίζεται με την κλίμακα (β) χωρίς την εφαρμογή του φορολογικού συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) στο πρώτο κλιμάκιο εισοδήματος της κλίμακας αυτής.»

4. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν.2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α') προστίθενται δύο νέα εδάφια ως εξής: «Για τους φορολογούμενους του προτελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1, τα αφορολόγητα ποσά για τα δύο πρώτα τέκνα του πρώτου εδαφίου μειώνουν το πρώτο κλιμάκιο εισοδήματος της κλίμακας (β). Όταν το εισόδημα του φορολογούμενου, που φορολογείται με την κλίμακα (β), είναι μικρότερο από τις μειώσεις λόγω τέκνων, η διαφορά αυτή, κατά περίπτωση, προσαυξάνει το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας (α) ή μειώνει το πρώτο κλιμάκιο εισοδήματος της κλίμακας (β) του άλλου συζύγου.»

5. Στο τέλος της παραγράφου 10 του άρθρου 9 του ν.2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α') προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής: «Ειδικά για τους κατοίκους της αλλοδαπής, που αποκτούν εισόδημα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελμάτων της παραγράφου 1 του άρθρου 48 ή από ατομική

εμπορική επιχείρηση ή και από τις δύο κατηγορίες εισοδήματος, εφαρμόζονται τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 1 του άρθρου 9.»

6. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 5 ισχύουν για εισοδήματα που αποκτώνται από 1.1.2009 και μετά.

7. Οι διατάξεις των δύο τελευταίων εδαφίων της παραγράφου 1, του δεύτερου και των δύο τελευταίων εδαφίων της παραγράφου 2 και του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 10 του άρθρου 9 του ν. **2238/1994** (ΦΕΚ 151 Α') εφαρμόζονται και για τα εισοδήματα που αποκτώνται το έτος 2008 και φορολογούνται με βάση την κλίμακα (β) της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του ν. **3522/2006** (ΦΕΚ 276 Α').

Άρθρο 15

Συντελεστές φορολογίας κοινοπραξιών κ.λπ.

Στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. **2238/1994** (ΦΕΚ 151 Α') προστίθεται δεύτερο εδάφιο, ως εξής: «Ο συντελεστής αυτός μειώνεται σταδιακά κατά μια ποσοστιαία μονάδα κάθε διαχειριστική χρήση, για τα εισοδήματα που προκύπτουν από τη διαχειριστική χρήση 2010 μέχρι και τη διαχειριστική χρήση 2014. Για τη διαχειριστική χρήση 2014 ο συντελεστής θα ανέρχεται στο 20%.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Άρθρο 16

Κέρδη από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α.

1. Στο άρθρο 38 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, οι παράγραφοι 3, 4, 5 και 6 αναριθμούνται σε 5, 6, 7 και 8, αντίστοιχα, και προστίθενται νέες παράγραφοι 3 και 4 που έχουν ως εξής:

«3. Τα κέρδη τα οποία αποκτούν φυσικά πρόσωπα ή επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής που τηρούν βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. ή αλλοδαπές επιχειρήσεις που δεν έχουν εγκατάσταση στην Ελλάδα από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών σε τιμή ανώτερη της τιμής απόκτησής τους και οι οποίες αποκτώνται από 1.1.2009 και μετά, φορολογούνται αυτοτελώς με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%). Για τον υπολογισμό του κέρδους ως κόστος κτήσης των μετοχών λαμβάνεται η μέση τιμή απόκτησης αυτών. Σε περίπτωση πραγματοποίησης περισσοτέρων της μίας συναλλαγών επί μετοχών συγκεκριμένης εταιρείας, θεωρείται ότι η πώλησή τους λαμβάνει χώρα με τη χρονολογική σειρά που αποκτήθηκαν. Ειδικά για μετοχές τις οποίες ο δικαιούχος απέκτησε στο πλαίσιο

προγράμματος χορήγησης μετοχών, για τον προσδιορισμό του κέρδους ως τιμή κτήσης λαμβάνεται η χρηματιστηριακή τιμή των μετοχών κατά το χρόνο χορήγησης του δικαιώματος. Τυχόν ζημία που προκύπτει από την ίδια αιτία συμψηφίζεται με κέρδη που προκύπτουν κατά το ίδιο οικονομικό έτος. Προς τούτο, ο πωλητής των μετοχών υποχρεούται να υποβάλλει ιδιαίτερη δήλωση επιστροφής φόρου εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών μηνών από τη λήξη κάθε έτους για τις συναλλαγές που πραγματοποίηθηκαν εντός αυτού. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία επιστροφής του παρακρατηθέντος φόρου, η αρμόδια Δ.Ο.Υ., ο τύπος και το περιεχόμενο της υποβαλλόμενης δήλωσης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της περίπτωσης αυτής.

Ο φόρος βαρύνει τον πωλητή των μετοχών και αποδίδεται από την «Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε.» εφάπταξ με δήλωση που υποβάλλεται στην αρμόδια για τη φορολογία της Δ.Ο.Υ. μέχρι το τέλος του πρώτου δεκαπενθημέρου μετά το κλείσιμο κάθε ημερολογιακού τριμήνου για τις πωλήσεις μετοχών που ενεργήθηκαν μέσα σε κάθε τρίμηνο. Οι διατάξεις του άρθρου 113 του Κ.Φ.Ε. του ν. 4125/1960 (ΦΕΚ 205 Α') και του ν. **2523/1997** (ΦΕΚ 179 Α') εφαρμόζονται ανάλογα και στο φόρο που οφείλεται με βάση τις διατάξεις της παραγράφου αυτής. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία απόδοσης του φόρου, ο τύπος και το περιεχόμενο της υποβαλλόμενης από τον υπόχρεο δήλωσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

4. Τα κέρδη από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α. σε τιμή ανώτερη της τιμής απόκτησής τους, που αποκτούν επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής και τα οποία προκύπτουν από τα τηρούμενα βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. και οι οποίες αποκτώνται από 1.1.2009 και μετά φορολογούνται αυτοτελώς. Για το συντελεστή φορολογίας, τον υπολογισμό του κέρδους και του φόρου και την απόδοση αυτού, έχουν εφαρμογή τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο.

Τα κέρδη εμφανίζονται σε λογαριασμό ειδικού αποθεματικού. Σε περίπτωση μεταγενέστερης διανομής ή κεφαλαιοποίησής τους, φορολογούνται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και από τον οφειλόμενο φόρο εκπίπτει ο καταβληθείς φόρος δέκα τοις εκατό (10%).

Όταν δικαιούχος του εισοδήματος είναι νομικό πρόσωπο της παραγράφου 1 του άρθρου 101, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 3, 4 και 5 του άρθρου 106. Τυχόν ζημιές που προκύπτουν μέσα στην ίδια διαχειριστική χρήση δεν συμψηφίζονται με τα κέρδη. Οι ζημιές που προκύπτουν σε κάθε χρήση μεταφέρονται να συμψηφιστούν με το αφορολόγητο αποθεματικό της παραγράφου 1 του άρθρου 38 και σε περίπτωση που αυτό δεν επαρκεί ή δεν υφίσταται, εμφανίζονται σε ειδικό λογαριασμό και δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. Το ποσό αυτό συμψηφίζεται με κέρδη που τυχόν θα προκύψουν στο μέλλον από πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών.»

2. Η παράγραφος 6 του άρθρου 38, όπως αναριθμείται με τις διατάξεις του παρόντος, αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 5 του άρθρου αυτού εφαρμόζονται ανάλογα και στις μεταβιβάσεις μετοχών εισηγμένων σε αλλοδαπό χρηματιστήριο αξιών ή σε άλλο διεθνώς αναγνωρισμένο χρηματιστηριακό θεσμό. Ο οφειλόμενος φόρος που προβλέπεται από την παράγραφο 3 του παρόντος επί του κέρδους που προκύπτει από την πώληση των μετοχών αποδίδεται από τον πωλητή στη Δ.Ο.Υ. στην οποία υπάγεται αυτός μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου μήνα από τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται κάθε μήνα.»

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 38 του Κ.Φ.Ε. εξακολουθούν να εφαρμόζονται για μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών ή σε αλλοδαπό χρηματιστήριο και οι οποίες έχουν αποκτηθεί μέχρι 31.12.2008.

Άρθρο 17

Πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό ανώνυμης εταιρείας

1. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 45 του Κ.Φ.Ε. προστίθενται τα εξής: «Επίσης, εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες θεωρείται και η ωφέλεια που αποκτούν οι δικαιούχοι κατά την άσκηση δικαιώματος προαίρεσης απόκτησης μετοχών με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 13 του άρθρου 13 του κ.ν. **2190/1920** (ΦΕΚ 37 Α'), σε τιμή κατώτερη από τη χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος των μετοχών της συγκεκριμένης εταιρείας. Για τον υπολογισμό της ωφέλειας αφαιρείται από τη χρηματιστηριακή τιμή που είχε η μετοχή κατά το χρόνο χορήγησης του δικαιώματος, η τιμή διάθεσης του δικαιώματος στον δικαιούχο σύμφωνα με το πρόγραμμα χορήγησης δικαιωμάτων προαίρεσης. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και για προγράμματα διάθεσης μετοχών αλλοδαπής εταιρείας στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό ημεδαπής συνδεδεμένης ανώνυμης εταιρείας κατά την έννοια των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 42ε του κ.ν. **2190/1920**. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να ορίζονται τα δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος των δικαιούχων και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.»

2. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού ισχύουν για τις δηλώσεις οικονομικού έτους 2009 και μετά.

Άρθρο 18

Φορολογία μερισμάτων και λοιπών εισοδημάτων

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 54 του Κ.Φ.Ε., αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στα κέρδη που διανέμουν οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες με τη μορφή, αμοιβών και ποσοστών των μελών του διοικητικού συμβουλίου και των διευθυντών, αμοιβών εργατοϋπαλληλικού προσωπικού, εκτός μισθού, καθώς και μερισμάτων ή προμερισμάτων σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ημεδαπά ή αλλοδαπά, ενώσεις προσώπων ή ομάδες περιουσίας,

ανεξάρτητα αν η καταβολή τους γίνεται σε μετρητά ή μετοχές, ενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%). Με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τα πιο πάνω εισοδήματα. Ειδικά, οι ημεδαπές εταιρείες δεν προβαίνουν σε παρακράτηση φόρου επί των κερδών που διανέμουν προς εταιρείες άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των οποίων είναι θυγατρικές, με τις προϋποθέσεις του άρθρου 11 του ν. 2578/1998 (ΦΕΚ 30 Α'), όπως ισχύει.

Αν στα καθαρά κέρδη ημεδαπής ανώνυμης εταιρίας περιλαμβάνονται και μερίσματα από συμμετοχή της σε άλλες ανώνυμες εταιρίες, για τα οποία έχει διενεργηθεί παρακράτηση φόρου 10%, σε περίπτωση διανομής κερδών, αφαιρείται από το φόρο που υποχρεούται να καταβάλλει για τα διανεμόμενα κέρδη με τη δήλωση που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 54 του Κ.Φ.Ε., το μέρος του ήδη παρακρατηθέντος φόρου που αναλογεί στα διανεμόμενα κέρδη που προέρχονται από τα μερίσματα αυτά.»

2. Στο άρθρο 54 του Κ.Φ.Ε. οι παράγραφοι 3, 4, 5, και 6 αναριθμούνται σε 4, 5, 6 και 7, αντίστοιχα και προστίθεται νέα παράγραφος 3, ως εξής:

«3. Στα μερίσματα που εισπράττουν φυσικά πρόσωπα κάτοικοι Ελλάδος από ανώνυμες εταιρείες της αλλοδαπής ενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%). Με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τα πιο πάνω εισοδήματα.»

3. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται για μερίσματα που εισπράττονται από 1.1.2009 και μετά.

4. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 54 του Κ.Φ.Ε., όπως αναριθμήθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, αντικαθίστανται τα τέσσερα τελευταία εδάφια, ως εξής:

«Εξαιρετικά, για αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και τόκους από ιδρυτικούς τίτλους και προνομιούχες μετοχές, που καταβάλλονται από 1.1.2009 και μετά και εκπίπτουν σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων α', β' και γ' της παρ.6 του άρθρου 105 από τα ακαθάριστα έσοδα, καθώς και για τα εισοδήματα των παραγράφων 2 και 5 του άρθρου 25, γίνεται παρακράτηση με συντελεστή τριάντα πέντε τοις εκατό (35%). Με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του δικαιούχου για τα εισοδήματα αυτά.»

5. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται για αμοιβές που καταβάλλονται από 1.1.2009 και μετά.

6. Στην παράγραφο 6 του άρθρου 54 του Κ.Φ.Ε., όπως αναριθμήθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, προστίθεται νέα περίπτωση ζ', ως εξής:

«ζ) Ειδικά για τα εισοδήματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η παρακράτηση ενεργείται κατά την καταβολή ή την εγγραφή των εισοδημάτων αυτών σε πίστωση των δικαιούχων και σε κάθε περίπτωση όχι αργότερα από ένα μήνα από την έγκριση του ισολογισμού από τη

γενική συνέλευση των μετόχων. Σε περίπτωση διανομής μερισμάτων από κέρδη προηγούμενων χρήσεων, η παρακράτηση φόρου ενεργείται μέσα σε ένα μήνα από τη λήψη της σχετικής απόφασης από τη γενική συνέλευση των μετόχων. Ο παρακρατηθείς φόρος αποδίδεται με την υποβολή δήλωσης στο Δημόσιο εφάπαξ εντός του επόμενου μήνα από αυτόν εντός του οποίου έγινε η παρακράτηση.»

7. Η περίπτωση α' της παραγράφου 7 του άρθρου 54 του Κ.Φ.Ε., όπως αναριθμήθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Για τα εισοδήματα των περιπτώσεων α', β', γ' και ζ' της προηγούμενης παραγράφου, η ημεδαπή ανώνυμη εταιρεία που τα καταβάλλει.»

8. Η περίπτωση β' της παραγράφου 7 του άρθρου 54 του Κ.Φ.Ε., όπως αναριθμήθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Για τα εισοδήματα της παραγράφου 3 και της περίπτωσης δ' της προηγούμενης παραγράφου, αυτός που ενεργεί στην Ελλάδα την εξαργύρωση ή την καταβολή τους.»

9. Τα τρία πρώτα εδάφια της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 55 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίστανται ως εξής:

«α) Στα εισοδήματα που αναφέρονται στην περίπτωση στ' της παραγράφου 3 του άρθρου 28 με συντελεστή τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) για τους μισθούς που καταβάλλονται από ανώνυμη εταιρεία στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) για μισθούς και κάθε είδους απολαβές που καταβάλλει η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης σε εταίρους της.»

10. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή για μισθούς που καταβάλλονται από 1.1.2009 και μετά.

11. Μετά το έβδομο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 99 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Πέραν του φόρου εισοδήματος που οφείλεται στις περιπτώσεις που αναφέρονται στα δύο προηγούμενα εδάφια, στα κέρδη που διανέμονται από την ανώνυμη εταιρεία ενεργείται και παρακράτηση φόρου σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 54 του παρόντος.»

12. Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 106 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Πέραν του φόρου εισοδήματος που οφείλεται με βάση τα πιο πάνω, στο καθαρό ποσό μερισμάτων που λαμβάνουν οι μέτοχοι ενεργείται και παρακράτηση φόρου εισοδήματος σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 54 του παρόντος.»

13. Η παράγραφος 1 του άρθρου 114 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες που διανέμουν κέρδη με τη μορφή μερισμάτων,

προμερισμάτων, αμοιβών και ποσοστών, εκτός μισθού, στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και στους διευθυντές, καθώς και αμοιβών στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό, προβαίνουν σε παρακράτηση φόρου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 54 του παρόντος.

Οι συνεταιρισμοί και οι ημεδαπές εταιρείες περιορισμένης ευθύνης δεν προβαίνουν σε παρακράτηση φόρου για τα κέρδη που διανέμουν, αλλά με την καταβολή του οριζόμενου, από το άρθρο 109 του παρόντος, φόρου εισοδήματος, επέρχεται εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης και για τα κέρδη αυτά.»

14. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή για διανεμόμενα κέρδη που εγκρίνονται από γενικές συνελεύσεις από την 1.1.2009 και μετά εκτός των περιπτώσεων που ορίζεται διαφορετικός χρόνος έναρξης.

Άρθρο 19

Μείωση συντελεστών φόρου και αύξηση συντελεστών προκαταβολής φόρου εισοδήματος

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 109 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 101 ο φόρος υπολογίζεται με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) στο συνολικό φορολογητέο εισόδημα τους, το οποίο προκύπτει από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2014 και μετά. Ειδικά, για τα κέρδη τα οποία προκύπτουν από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1.1.2010 έως την 31.12.2010, ο συντελεστής φορολογίας ορίζεται σε είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%), για τα κέρδη τα οποία προκύπτουν από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1.1.2011 έως την 31.12.2011, ο συντελεστής φορολογίας ορίζεται σε είκοσι τρία τοις εκατό (23%), για τα κέρδη τα οποία προκύπτουν από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1.1.2012 έως την 31.12.2012, ο συντελεστής φορολογίας ορίζεται σε είκοσι δύο τοις εκατό (22%), και για τα κέρδη τα οποία προκύπτουν από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1.1.2013 έως την 31.12.2013, ο συντελεστής φορολογίας ορίζεται σε είκοσι ένα τοις εκατό (21%). Για τα κέρδη τα οποία προκύπτουν από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν μέχρι 31.12.2009 ο συντελεστής φορολογίας ορίζεται σε είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).»

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 109 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Για τα ημεδαπά και αλλοδαπά νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ο φόρος υπολογίζεται με συντελεστή είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) για τα εισοδήματα του οικονομικού έτους 2009 και 2010, είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) για τα εισοδήματα του οικονομικού έτους 2011, είκοσι τρία τοις εκατό (23%) για τα εισοδήματα του οικονομικού έτους 2012,

είκοσι δύο (22%) για τα εισοδήματα του οικονομικού έτους 2013, είκοσι ένα τοις εκατό (21%) για τα εισοδήματα του οικονομικού έτους 2014 και είκοσι τοις εκατό (20%) για τα εισοδήματα του οικονομικού έτους 2015 και επομένων.»

3. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 111 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με βάση την οριστική δήλωση του νομικού προσώπου ή τον οριστικό τίτλο, ο προϊστάμενος της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας βεβαιώνει ποσό ίσο με το ογδόντα τοις εκατό (80%) του φόρου που αναλογεί στα εισοδήματα της διαχειριστικής περιόδου ή του ημερολογιακού έτους, κατά περίπτωση, που έληξε.»

4. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται για δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος οικονομικού έτους 2009 και επομένων.

Άρθρο 20

Φορολογία μερισμάτων που εισπράττουν τα αμοιβαία κεφάλαια, οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου κ.λπ.

1. Στο τέλος του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 33 του ν.3283/2004 (ΦΕΚ 210 Α') προστίθεται νέο εδάφιο, ως εξής:

«Σε περίπτωση παρακράτησης φόρου επί κτηθέντων μερισμάτων, καθώς και του φόρου δέκα τοις εκατό (10%) επί της υπεραξίας κατά την πώληση εισηγμένων μετοχών κάθε διαχειριστικής χρήσης, ο φόρος αυτός συμψηφίζεται με το φόρο που προκύπτει από τη δήλωση που υποβάλλεται από την ΑΕΔΑΚ εντός του μηνός Ιουλίου. Τυχόν πιστωτικό υπόλοιπο μεταφέρεται για συμψηφισμό με τις επόμενες δηλώσεις.»

2. Στο τέλος του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 39 του ν.3371/2005 (ΦΕΚ 178 Α') προστίθεται νέο εδάφιο, ως εξής:

«Σε περίπτωση παρακράτησης φόρου επί κτηθέντων μερισμάτων, καθώς και του φόρου δέκα τοις εκατό (10%) επί της υπεραξίας κατά την πώληση εισηγμένων μετοχών κάθε διαχειριστικής χρήσης, ο φόρος αυτός συμψηφίζεται με το φόρο που προκύπτει από τη δήλωση που υποβάλλεται από την Εταιρεία Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου εντός του μηνός Ιουλίου. Τυχόν πιστωτικό υπόλοιπο μεταφέρεται για συμψηφισμό με επόμενες δηλώσεις.»

3. Στο τέλος του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 31 του ν.2778/1999 (ΦΕΚ 295 Α') προστίθεται νέο εδάφιο, ως εξής:

«Σε περίπτωση παρακράτησης φόρου επί κτηθέντων μερισμάτων, καθώς και του φόρου δέκα τοις εκατό (10%) επί της υπεραξίας κατά την πώληση εισηγμένων μετοχών κάθε διαχειριστικής χρήσης, ο φόρος αυτός συμψηφίζεται με το φόρο που προκύπτει από τη δήλωση που υποβάλλεται από την Εταιρεία Επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία εντός του

μηνός Ιουλίου. Τυχόν πιστωτικό υπόλοιπο μεταφέρεται για συμψηφισμό με επόμενες δηλώσεις.»

4. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 39 του ν. **3371/2005** και της παραγράφου 3 του άρθρου 31 του ν. 2778/1999 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:
- «Για τα διανεμόμενα μερίσματα στους μετόχους της εταιρείας δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 54 του Κ.Φ.Ε..»

Άρθρο 21

Κατάργηση φόρου σε πωλήσεις μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α. ή σε αλλοδαπά χρηματιστήρια

1. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν. **2579/1998** (ΦΕΚ 31 Α') και της παραγράφου 2 του άρθρου 27 του ν. 2703/1999 (ΦΕΚ 72 Α') έχουν εφαρμογή και για εξωχρηματιστηριακές συναλλαγές, καθώς και για συναλλαγές που πραγματοποιούνται μέσω πολυμερούς μηχανισμού διαπραγματεύσεων.
2. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν. **2579/1998** (ΦΕΚ 31 Α') και της παραγράφου 2 του άρθρου 27 του ν. 2703/1999 (ΦΕΚ 72 Α'), δεν έχουν εφαρμογή για πωλήσεις μετοχών που προέρχονται από αγορές που πραγματοποιούνται από 1.1.2009 και μετά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Άρθρο 22

Φόρος προστιθέμενης αξίας

Οι παρακάτω διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α., ο οποίος κυρώθηκε με το ν. **2859/2000** (ΦΕΚ 248 Α'), τροποποιούνται ως εξής:

1. Στο άρθρο 4 η υφιστάμενη παράγραφος αριθμείται σε 1 και προστίθεται νέα παράγραφος 2 ως εξής:
- «2. Οικονομική δραστηριότητα ασκεί η κοινωνία επί ακινήτου που κατασκευάζει οικοδομή προς πώληση στο κοινότητο οικόπεδο ή αγροτεμάχιο εφόσον:
- α) οι κοινωνοί διενεργούν κατ' επάγγελμα κατασκευή οικοδομών προς πώληση,
- β) κάποιος ή κάποιοι εκ των κοινωνών διενεργούν κατ' επάγγελμα κατασκευή οικοδομών προς πώληση ενώ κάποιος ή κάποιοι δεν διενεργούν τέτοιες πράξεις κατά συνήθη δραστηριότητα,
- γ) όλοι ή κάποιοι εκ των κοινωνών διενεργούν κατά συνήθη δραστηριότητα κατασκευή οικοδομών προς πώληση έστω και εάν δεν έχουν υποβάλει δήλωση έναρξης ή μεταβολών

σύμφωνα με το άρθρο 36 για τη δραστηριότητά τους αυτή.

Τα αναφερόμενα στις παραπάνω περιπτώσεις β' και γ' δεν έχουν εφαρμογή εφόσον οι κοινωνοί, οι οποίοι δεν διενεργούν κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθη δραστηριότητα κατασκευή οικοδομών προς πώληση, απέκτησαν με οποιονδήποτε τρόπο το εμπράγματο δικαίωμά τους πριν την 1.1.2006, ή στις περιπτώσεις που αυτό αποκτάται 1.1.2006 και μετά εφόσον προέρχεται από κληρονομιά ή γονική παροχή.»

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν από 1.1.2007.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΡΥΘΜΙΣΗ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ

Άρθρο 23

Τρόπος ρύθμισης ληξιπρόθεσμων οφειλών

1. Χρέη προς το Δημόσιο, βεβαιωμένα στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) και τα Τελωνεία, καθώς και χρέη υπέρ τρίτων που εισπράττονται μέσω των Δ.Ο.Υ., τα οποία κατέστησαν ληξιπρόθεσμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.), μέχρι 30 Ιουνίου 2008, ρυθμίζονται με τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής που τα επιβαρύνουν μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου και καταβάλλονται ως ακολούθως:

α) σε μία δόση με απαλλαγή ποσοστού εκατό τοις εκατό (100%) των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής και πενήντα τοις εκατό (50%) των πρόσθετων φόρων του ν.

2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α') και των πάσης φύσεως πρόσθετων φόρων, προσαυξήσεων φόρου και φορολογικών προστίμων που έχουν βεβαιωθεί και αφορούν στην κύρια οφειλή,

β) από δύο (2) έως τρεις (3) μηνιαίες δόσεις με απαλλαγή ποσοστού εκατό τοις εκατό (100%) των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής,

γ) από τέσσερις (4) μέχρι έξι (6) μηνιαίες δόσεις με απαλλαγή ποσοστού ενενήντα τοις εκατό (90%) των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής,

δ) από επτά (7) μέχρι δώδεκα (12) μηνιαίες δόσεις με απαλλαγή ποσοστού ογδόντα τοις εκατό (80%) των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής,

ε) από δεκατρείς (13) μέχρι δεκαοκτώ (18) μηνιαίες δόσεις με απαλλαγή ποσοστού εβδομήντα τοις εκατό (70%) των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής,

στ) από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι τέσσερις (24) μηνιαίες δόσεις με απαλλαγή ποσοστού εξήντα τοις εκατό (60%) των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής.

Όσοι οφειλέτες επιλέξουν την εξόφληση των ανωτέρω ληξιπρόθεσμων οφειλών τους με δόσεις και θελήσουν, κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε δόσης της ρύθμισης, να εξοφλήσουν το υπόλοιπο της οφειλής τους εφάπτας, τους παρέχεται ποσοστό έκπτωσης, επί των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής, που αναλογούν στο ποσό αυτό, ίσο με το οριζόμενο ανωτέρω ποσοστό, ανάλογα με τον αριθμό των μηνιαίων δόσεων που τελικά

διαμορφώνεται. Το ποσό που καταβάλλεται εφάπταξ για την εξόφληση της οφειλής θεωρείται ως η τελευταία μηνιαία δόση.

2. Η αίτηση του οφειλέτη για την υπαγωγή στη ρύθμιση πρέπει να κατατεθεί μέχρι και την 20ή Νοεμβρίου 2008 στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή Τελωνείο, όπου είναι βεβαιωμένα τα χρέη.

3. Η καταβολή της πρώτης δόσης, καθώς και η εφάπταξ εξόφληση γίνεται την ημέρα υποβολής της αίτησης για υπαγωγή στη ρύθμιση. Το ποσό της πρώτης δόσης θα είναι αυξημένο κατά ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του υπαγόμενου στη ρύθμιση κεφαλαίου, πλέον των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής που αναλογούν στο ποσοστό αυτό, όπως αυτές διαμορφώνονται με την παρούσα ρύθμιση. Η δεύτερη δόση θα καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη του επόμενου μήνα από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και οι επόμενες μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επόμενων μηνών, χωρίς να απαιτείται ιδιαίτερη ειδοποίηση του οφειλέτη.

Το συνολικό ποσό κάθε δόσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο των τριακοσίων (300) ευρώ.

Άρθρο 24

Υπαγόμενες οφειλές στη ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών

1. Στη ρύθμιση υπάγονται όλες οι ληξιπρόθεσμες, μέχρι 30.6.2008, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε., οφειλές, του ίδιου οφειλέτη, εξαιρουμένου του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων οικονομικού έτους 2008, που είναι βεβαιωμένες στην υπηρεσία όπου υποβάλλεται η αίτηση για υπαγωγή στη ρύθμιση, χωρίς δικαίωμά του να ζητήσει την εξαίρεση μέρους αυτών.

2. Στη ρύθμιση υπάγονται όλες οι ληξιπρόθεσμες, μέχρι 30.6.2008, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε., οφειλές, του ιδίου οφειλέτη, που είναι βεβαιωμένες στην υπηρεσία όπου υποβάλλεται η αίτηση για υπαγωγή στη ρύθμιση, χωρίς δικαίωμά του να ζητήσει την εξαίρεση μέρους αυτών. Εξαιρούνται της ρύθμισης οφειλές από φόρο εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων οικονομικού έτους 2008:

α) οι οφειλές που τελούν σε αναστολή είσπραξης με απόφαση αρμόδιου δικαστηρίου,
β) οι οφειλές που έχουν υπαχθεί σε διευκόλυνση τμηματικής καταβολής κατά τις διατάξεις των άρθρων 13 - 21 του ν. 2648/1998 (ΦΕΚ 238 Α'), καθώς και οι οφειλές που έχουν υπαχθεί σε άλλη ρύθμιση, των οποίων οι όροι τηρούνται κατά την υποβολή του αιτήματος.

3. Από τη ρύθμιση αυτή εξαιρούνται οι οφειλές που έχουν υπαχθεί σε πτωχευτικό ή εξωπτωχευτικό συμβιβασμό που δεν έχει ανατραπεί, τα χρέη υπέρ των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα χρέη υπέρ τρίτων κρατών.

Άρθρο 25

Αποτελέσματα ρύθμισης ληξιπρόθεσμων οφειλών

1. Στον οφειλέτη που είναι συνεπής στη ρύθμιση:

α) Χορηγείται αποδεικτικό ενημερότητας των χρεών του προς το Δημόσιο μηνιαίας διάρκειας, εφόσον συντρέχουν οι λοιπές προϋποθέσεις του άρθρου 26 του ν. **1882/1990** (ΦΕΚ 43 Α'), όπως ισχύει.

β) Δεν λαμβάνονται σε βάρος του τα προβλεπόμενα μέτρα κατά τις διατάξεις του άρθρου 25 του ν. **1882/1990** (ΦΕΚ 43 Α'), του άρθρου 22 του ν. **2523/1997** (ΦΕΚ 179 Α'), όπως αυτά ισχύουν σήμερα, και των άρθρων 231 έως 243 του ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97 Α'), αναστέλλονται δε τα τυχόν ληφθέντα ως άνω μέτρα.

γ) Αναστέλλεται η εκτέλεση της απόφασης για προσωποκράτηση ή αν αυτή έχει αρχίσει διακόπτεται, καθώς και η ποινική δίωξη που προβλέπεται από το άρθρο 25 του ν. **1882/1990** και αναβάλλεται η εκτέλεση της ποινής που επιβλήθηκε ή εφόσον άρχισε η εκτέλεσή της διακόπτεται.

δ) Αναστέλλεται η συνέχιση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινητών ή ακινήτων με την προϋπόθεση ότι η εκτέλεση αφορά μόνο χρέη που ρυθμίζονται με τις διατάξεις αυτού του άρθρου. Η αναστολή αυτή δεν ισχύει για κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων ή έχουν εκδοθεί οι σχετικές παραγγελίες, τα αποδιδόμενα όμως ποσά από αυτές λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη δόσης ή δόσεων της ρύθμισης, εφόσον δεν συμψηφίζονται με άλλες οφειλές που δεν έχουν ρυθμιστεί.

Αν ο οφειλέτης απολέσει το ευεργέτημα της ρύθμισης, τα μέτρα που έχουν ανασταλεί συνεχίζονται.

2. Η υπαγωγή και η συμμόρφωση του οφειλέτη στη ρύθμιση αυτή δεν εμποδίζει το Δημόσιο:

α) Να λαμβάνει όλα τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες διατάξεις μέτρα για την είσπραξη των χρεών που καθίστανται ληξιπρόθεσμα από την 1η Ιουλίου 2008 και μετά, καθώς και των χρεών που δεν έχουν υπαχθεί για οποιονδήποτε λόγο στη ρύθμιση αυτή.

β) Να επιβάλλει κατασχέσεις σε περιουσιακά στοιχεία ή να λαμβάνει ασφαλιστικά μέτρα, για τη διασφάλιση της εξόφλησης των οφειλών.

γ) Να αρνείται τη χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας για μεταβιβάσεις ακινήτων, εφόσον δεν διασφαλίζονται τα συμφέροντα του Δημοσίου ή να ορίζει ποσοστό παρακράτησης μέρους ή του συνόλου του εισπραττόμενου τιμήματος.

δ) Να δίδει εντολή παρακράτησης μέρους ή του συνόλου της χρηματικής απαίτησης του οφειλέτη κατά τρίτων προσώπων, για την είσπραξη της οποίας πρέπει να κατατεθεί αποδεικτικό ενημερότητας.

ε) Να συμψηφίζει τις απαιτήσεις του οφειλέτη κατά του Δημοσίου, κατά τις διατάξεις του άρθρου 83 του Κ.Ε.Δ.Ε.

στ) Να απαιτεί την καταβολή του συνόλου συγκεκριμένης οφειλής, εφόσον η καταβολή αυτή είναι υποχρεωτική από τις ισχύουσες διατάξεις για τη διενέργεια ορισμένων πράξεων ή συναλλαγών.

3. Η παραγραφή των χρεών, για τα οποία υποβάλλεται σχετική αίτηση υπαγωγής τους στη ρύθμιση, αναστέλλεται από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης αυτής και για ολόκληρο το χρονικό διάστημα που αφορά η ρύθμιση, ανεξαρτήτως καταβολής οποιουδήποτε ποσού και δεν συμπληρώνεται πριν παρέλθει ένα (1) έτος από τη λήξη της τελευταίας δόσης αυτής.

Άρθρο 26

Ειδικά θέματα ρύθμισης ληξιπρόθεσμων οφειλών

1. Πρόσωπα που ευθύνονται, μαζί με τον οφειλέτη, για την καταβολή μέρους οφειλής δεν δικαιούνται να ρυθμίσουν μόνο το μέρος αυτό της οφειλής με τις παρούσες διατάξεις.
2. Οι οφειλές που θα υπαχθούν στη ρύθμιση με καταβολή μηνιαίων δόσεων και οι οφειλέτες που θα είναι συνεπείς σε αυτή δεν επιβαρύνονται περαιτέρω με προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής μέχρι την εξόφλησή τους.
3. Η καθυστέρηση πληρωμής μιας δόσης έχει ως συνέπεια την επιβάρυνση του ποσού αυτής, με τις κατά τον Κ.Ε.Δ.Ε. προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής.
4. Ο οφειλέτης εκπίπτει του δικαιώματος της ρύθμισης εάν δεν καταβάλει τρεις (3) συνεχείς μηνιαίες δόσεις αυτής. Στην περίπτωση αυτή το υπόλοιπο της οφειλής που είχε ρυθμιστεί επιβαρύνεται με όλες τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής με βάση τα στοιχεία της βεβαίωσης και επιδιώκεται η είσπραξή του με όλα τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία μέτρα.

Άρθρο 27

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορούν να ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής, τα χρονικά διαστήματα ισχύος και κάθε ειδικότερο θέμα των άρθρων 23 έως 26 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 28

Ρύθμιση εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων

1. Οι διατάξεις του Κεφαλαίου Α' «Περαίωση εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων» του ν. 3259/2004 (ΦΕΚ 149 Α'), όπως ισχύουν, τροποποιούνται, αντικαθίστανται και συμπληρώνονται ως ακολούθως:
  - α. Στην περίπτωση β' της παραγράφου 3 του άρθρου 2 αντικαθίσταται η υποπερίπτωση γγ' ως εξής: «γγ) την ανακριβή καταχώριση εσόδων ή αγορών ή δαπανών στο έντυπο Ε3 της

δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.»

β. Η περίπτωση ια' της παραγράφου 5 του άρθρου 2 καταργείται και η περίπτωση ιβ' της ίδιας παραγράφου αντικαθίσταται ως εξής: «ιβ) Λήψη εικονικού φορολογικού στοιχείου ως προς το πρόσωπο του αντισυμβαλλόμενου.»

γ. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής: «Στη ρύθμιση που καθορίζεται με τα άρθρα 1 έως και 11 υπάγονται οι εκκρεμείς υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων επιτηδευματιών, οι οποίες αφορούν διαχειριστικές περιόδους που έκλεισαν μέχρι και τις 31.12.2006.»

δ. Η πρώτη περίοδος της περίπτωσης δ' του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής: «δ) Υποθέσεις περαιωμένες οριστικά για τις οποίες μέχρι την 31.12.2007:».

ε. Η περίπτωση α' του άρθρου 4 αντικαθίσταται ως εξής: «α) Οι υποθέσεις για τις οποίες δεν έχει υποβληθεί μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2007 εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος ή εκκαθαριστική δήλωση Φ.Π.Α. για κάποια από τις ανέλεγκτες χρήσεις.»

στ. Η περίπτωση δ' του άρθρου 4 αντικαθίσταται ως εξής: «δ) Από κάθε υπόθεση, η ανέλεγκτη χρήση στην οποία τα δηλούμενα ακαθάριστα έσοδα είναι μεγαλύτερα του ποσού των τριών δισεκατομμυρίων εξήντα έξι εκατομμυρίων επτακοσίων πενήντα χιλιάδων (3.066.750.000) δρχ. ή εννέα εκατομμυρίων (9.000.000) ευρώ και όλες οι επόμενες αυτής χρήσεις.»

ζ. Στο άρθρο 4 προστίθεται νέα περίπτωση η' που έχει ως εξής: «η) Από κάθε υπόθεση, η ανέλεγκτη χρήση για την οποία προκύπτει αναμφισβήτητα από έκθεση ελέγχου ή δελτίο πληροφοριών ή άλλο έγγραφο στοιχείο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. ή άλλης Δ.Ο.Υ. ή του Σ.Δ.Ο.Ε. ή της Υ.Π.Ε.Ε. ή άλλης αρχής, η έκδοση πλαστών ή εικονικών φορολογικών στοιχείων ή η λήψη εικονικών φορολογικών στοιχείων ως προς τη συναλλαγή ή η νόθευση τέτοιων στοιχείων και όλες οι επόμενες αυτής χρήσεις.»

η. Η παράγραφος 2 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής: «2. Επιτρέπεται η περαίωση ορισμένων, μόνο, από τις ανέλεγκτες υποθέσεις που υπάγονται στη ρύθμιση, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 1.»

θ. Η παράγραφος 4 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής: «4. Ο ενδιαφερόμενος αποδέχεται τη βεβαίωση και καταβολή της συνολικής οφειλής φόρου που προκύπτει από το ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ του άρθρου 9, χωρίς να συμψηφίζεται ή να εκπίπτεται ο φόρος που βεβαιώθηκε με βάση τις οικείες δηλώσεις που υποβλήθηκαν ή τα ποσά κύριου και πρόσθετου φόρου που βεβαιώθηκαν με βάση απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου.

Απεναντίας, συμψηφίζεται το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) ή τριάντα τοις εκατό (30%) ή δέκα τοις εκατό (10%), κατά περίπτωση, της διαφοράς κύριου και πρόσθετου φόρου που τυχόν έχει βεβαιωθεί λόγω άσκησης προσφυγής ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου. Αν το ποσό που βεβαιώθηκε λόγω άσκησης προσφυγής είναι μεγαλύτερο του ποσού που προκύπτει από το ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ, τότε η επιπλέον διαφορά δεν επιστρέφεται.»

ι. Η παράγραφος 5 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής: «5. Με την υπογραφή της προβλεπόμενης από την παράγραφο 4 του άρθρου 9 πράξης, καταβάλλεται υποχρεωτικά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της συνολικής οφειλής φόρου εισοδήματος, Φ.Π.Α. και προστίμων Κ.Β.Σ. που περαιώνονται με τις παρούσες διατάξεις.»

ια. Η περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 καταργείται και η περίπτωση γ' της ίδιας παραγράφου αντικαθίσταται ως εξής: «γ) Ποσό μικρότερο από πεντακόσια (500) ευρώ για κάθε επιτηδευματία που τήρησε βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., το ποσό του βεβαιωτέου φόρου ορίζεται στα πεντακόσια (500) ευρώ.»

ιβ. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 6 προστίθεται νέο εδάφιο που έχει ως εξής: «Σε κάθε περίπτωση το παραπάνω ποσό φόρου δεν μπορεί να είναι μικρότερο των εξακοσίων (600) ευρώ.»

ιγ. Η πρώτη περίοδος της παραγράφου 4 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής: «4. Για τον υπολογισμό του ποσού του βεβαιωτέου φόρου στην περίπτωση που υπάρχει απόφαση επιβολής προστίμου Κ.Β.Σ. ή έκθεση ελέγχου Κ.Β.Σ. από την οποία προκύπτει απόκρυψη ακαθάριστων εσόδων συγκεκριμένου ύψους ή δελτίο πληροφοριών της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 του άρθρου 2, με συγκεκριμένα ποσά απόκρυψης, τα ποσά της απόκρυψης προσαυξάνουν τα δηλούμενα ακαθάριστα έσοδα του οικονομικού έτους που αφορούν και ο συντελεστής υπολογισμού του φόρου γίνεται:».»

ιδ. Η παράγραφος 6 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής: «6. Η ζημιά που τυχόν περιλαμβάνεται σε κάθε περαιούμενη ανέλεγκτη υπόθεση φορολογίας εισοδήματος συμψηφίζεται με το ποσό των λογιστικών διαφορών που υπολογίζεται κατά τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους του παρόντος και το τυχόν ακάλυπτο ποσό αυτής μεταφέρεται για συμψηφισμό με τα θετικά εισοδήματα των επόμενων ετών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, εκτός εάν η οικεία χρήση βαρύνεται με αποκρυβείσα φορολογητέα ύλη. Τυχόν ζημιά που προκύπτει από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος της τελευταίας περαιούμενης χρήσης δεν μεταφέρεται για συμψηφισμό με τα θετικά εισοδήματα των επόμενων ετών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, εφόσον η χρήση από την οποία προέρχεται ή έστω μία από τις επόμενες αυτής περαιούμενες χρήσεις βαρύνεται με αποκρυβείσα φορολογητέα ύλη.»

Στις περιπτώσεις αυτές επιβάλλεται το ελάχιστο ποσό βεβαιωτέου φόρου σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου αυτού.»

ιε. Η παράγραφος 1 του άρθρου 7 αντικαθίσταται ως εξής: «1. Η περαίωση καθεμιάς ανέλεγκτης υπόθεσης φορολογίας εισοδήματος συνεπάγεται αυτοδίκαια και την περαίωση ως ειλικρινών των ανέλεγκτων υποθέσεων των λοιπών φορολογικών αντικειμένων με την επιφύλαξη των οριζομένων στις επόμενες παραγράφους.»

ιστ. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 7 τροποποιείται η περίπτωση α' και προστίθεται νέα περίπτωση γ', ως εξής: «α) Εάν σε κάποια από τις ανέλεγκτες χρήσεις υφίσταται περίπτωση επαύξησης των δηλούμενων ακαθάριστων εσόδων κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 6 ή τα δεδομένα των υποβληθεισών σχετικών δηλώσεων εμφανίζουν διαφορές σε σχέση με τα αντίστοιχα δεδομένα της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και των εντύπων που την συνοδεύουν, επί των επιπλέον ακαθάριστων εσόδων υπολογίζεται Φ.Π.Α. με την εφαρμογή ως συντελεστή του μέσου σταθμικού που προκύπτει από τη σχέση συνολικού φόρου εκροών της εκκαθαριστικής δήλωσης στη συγκεκριμένη χρήση προς συνολικές φορολογητές εκροές, προσαυξημένου κατά τριάντα τοις εκατό (30%).»

«γ) Σε περιπτώσεις εκκρεμών αιτημάτων επιστροφής πιστωτικού υπολοίπου Φ.Π.Α., η διαδικασία επιστροφής κατά τις κείμενες διατάξεις προηγείται της περαίωσης της υπόθεσης. Το τυχόν πιστωτικό υπόλοιπο που προκύπτει από την εκκαθαριστική δήλωση Φ.Π.Α. της τελευταίας περαιούμενης χρήσης προσαυξάνει το ποσό της οφειλής βάσει της περαίωσης της χρήσης αυτής, εφόσον η χρήση από την οποία προέρχεται ή έστω μία από τις επόμενες αυτής περαιούμενες χρήσεις βαρύνεται με αποκρυβείσα φορολογητέα ύλη.»

ιζ. Στο τέλος του άρθρου 7 προστίθεται νέα παράγραφος 4 που έχει ως εξής: «4. Στην περίπτωση που διαπιστώνεται η μη υποβολή των σχετικών δηλώσεων ή υπάρχουν κάθε είδους επιβαρυντικά στοιχεία για τις δηλώσεις αυτές διενεργείται έλεγχος με βάση τις κείμενες διατάξεις.»

ιη. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 8 προστίθενται δύο νέα εδάφια που έχουν ως εξής: «Ο ανωτέρω περιορισμός καταλαμβάνει και τις περιπτώσεις για τις οποίες έχουν εκδοθεί σχετικές αποφάσεις από τα Πρωτοβάθμια Δικαστήρια. Στις περιπτώσεις αυτές, με βάση την κατά τα ανωτέρω περαιώση, ο προϊστάμενος της αρμόδιας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας ενεργεί συμπληρωματική βεβαίωση του επιπλέον προστίμου του τυχόν οφείλεται ή έκπτωση του επιπλέον προστίμου που βεβαιώθηκε.»

ιθ. Η περίπτωση ιε' της παραγράφου 1 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής: «ιε) Το ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της συνολικής οφειλής που πρέπει να καταβληθεί με την υπογραφή της πράξης περαιώσης.»

κ. Η παράγραφος 3 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής: «3. Το ένα αντίτυπο του Μηχανογραφημένου Εκκαθαριστικού Σημειώματος κοινοποιείται επί αποδείξει στον

επιτηδευματία και το άλλο παραμένει στην αρμόδια για την τελευταία ανέλεγκτη χρήση Δ.Ο.Υ. που αναγράφεται σε αυτό. Κατ' εξαίρεση, στον προϊστάμενο της ίδιας Δ.Ο.Υ. παραμένουν και τα δύο αντίτυπα του Σημειώματος αυτού προκειμένου για επιτηδευματία φυσικό πρόσωπο ή επιτηδευματία μη φυσικό πρόσωπο που μέχρι και το έτος 2006 είχε διακόψει τις εργασίες του ή είχε λυθεί κατά περίπτωση.»

κα. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής: «Κατά την υπογραφή της πράξης καταβάλλεται υποχρεωτικώς το είκοσι τοις εκατό (20%) του οφειλόμενου φόρου εισοδήματος, Φ.Π.Α. και τυχόν προστίμου Κ.Β.Σ..»

κβ. Το πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 9 καταργείται και το τέταρτο εδάφιο της ίδιας παραγράφου αντικαθίσταται ως εξής: «Η κατά τα παραπάνω προθεσμία προσέλευσης και υπογραφής δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από χρονικό διάστημα δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης του Μηχανογραφημένου Εκκαθαριστικού Σημειώματος.»

κγ. Οι περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 αντικαθίστανται και προστίθεται νέα περίπτωση γ' ως εξής: «α) Όταν το ποσό της αρχικής συνολικής οφειλής αυτών είναι μέχρι είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) ευρώ, σε έξι (6), κατ' ανώτατο όριο, ίσες μηνιαίες δόσεις και χωρίς το ποσό της κάθε δόσης να υπολείπεται των πεντακοσίων (500) ευρώ.»

«β) Όταν το ποσό της αρχικής συνολικής οφειλής αυτών είναι πάνω από είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) και μέχρι εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, σε οκτώ (8) ίσες μηνιαίες δόσεις.»

«γ) Όταν το ποσό της αρχικής συνολικής οφειλής αυτών είναι πάνω από εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, σε δώδεκα (12) ίσες μηνιαίες δόσεις.»

κδ. Η παράγραφος 5 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής: «5. Το ποσό του οφειλόμενου φόρου στην περίπτωση που δεν υπάρχει παράβαση Κ.Β.Σ. ή Αποκρυβείσα Φορολογητέα Ύλη, δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) των ακαθάριστων εσόδων, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των κατώτατων ορίων του τελευταίου εδαφίου των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου.»

2. Οι συντελεστές υπολογισμού του φόρου που προβλέπονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 6 του ν. **3259/2004** προσαυξάνονται κατά δύο (2) ποσοστιαίες μονάδες.

3. Οι επιτηδευματίες με υποθέσεις της παραγράφου 6 του άρθρου 9 του ν. **3259/2004** μπορούν να υποβάλουν την προβλεπόμενη από την παράγραφο αυτή αίτηση εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Η έκδοση των Εκκαθαριστικών Σημειωμάτων της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του ν. **3259/2004**, καθώς και η υποβολή των Σημειωμάτων αυτών από τους ίδιους τους επιτηδευματίες στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ., σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 9 του ίδιου άρθρου, λήγει στις 31.12.2008.

5. Εκκρεμείς υποθέσεις υπαγόμενες στη ρύθμιση του παρόντος άρθρου για τις οποίες οι οικείες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α. υπάγονται και στις διατάξεις των άρθρων 13 έως 17 του ν. **3296/2004** (ΦΕΚ 253 Α'), αλλά δεν έγινε εφαρμογή των διατάξεων αυτών μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, μπορούν να περαιωθούν σύμφωνα με τη ρύθμιση του παρόντος άρθρου, χωρίς δυνατότητα πλέον εφαρμογής για τις υποθέσεις αυτές των ως άνω διατάξεων του ν. **3296/2004**.

6. Οι διατάξεις της παραγράφου 1, καθώς και η περαιώση των υποθέσεων κατά τα άρθρα 1 έως 11 του ν. **3259/2004**, με βάση και τις μεταβολές που επέρχονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3, ισχύουν από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 29

Παράταση της παραγραφής

Η προθεσμία παραγραφής που λήγει στις 31.12.2008, ημερομηνία μετά την οποία παραγράφεται το δικαίωμα του Δημοσίου για κοινοποίηση φύλλων ελέγχου επιβολής φόρων, τελών και εισφορών, παρατείνεται μέχρι 31.12.2009.
Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει για υποθέσεις φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών και προικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 30

Ενιαίο τέλος ακινήτων (Ε.Τ.Α.Κ.)

1. Στο τέλος του άρθρου 10 του ν. **3634/2008** (ΦΕΚ 9 Α'), προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί κάθε φορά να τροποποιείται η αρμοδιότητα που ορίζεται στο προηγούμενο εδάφιο.»

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 14 του ν. **3634/2008** αντικαθίσταται ως εξής: «1. Για την καταχώριση των δηλώσεων που υποβάλλονται, την έκδοση των πράξεων επιβολής του τέλους, την επίδοση των προσκλήσεων, των πράξεων και των υπολοίπων εγγράφων, την εξώδικη λύση των διαφορών, το απόρρητο των φορολογικών στοιχείων και γενικά τη διαδικασία βεβαίωσης του τέλους εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 61 έως και 76, 82, 85, 107, 108, 112, 113 και 115 του ν. **2238/1994**, εκτός από τις περιπτώσεις που από τις διατάξεις του παρόντος νόμου ορίζεται διαφορετικά.»

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 15 του ν. **3634/2008** αντικαθίσταται ως εξής: «2. Για τα φυσικά πρόσωπα το τέλος που αναλογεί καταβάλλεται σε τρεις (3) ίσες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του τέλους και η καθεμία από τις επόμενες την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του τρίτου και πέμπτου μήνα, αντιστοίχως, από τη βεβαίωση του τέλους. Αν το τέλος βεβαιώνεται τους μήνες Αύγουστο και Σεπτέμβριο του οικείου έτους, καταβάλλεται σε δύο (2) ίσες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του τέλους και η δεύτερη την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του τρίτου μήνα από τη βεβαίωση του τέλους. Αν το τέλος βεβαιώνεται το μήνα Οκτώβριο του οικείου έτους και μετά, καταβάλλεται εφάπτας μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του τέλους. Αν το συνολικό ποσό της οφειλής είναι μέχρι διακόσια πενήντα (250) ευρώ αθροιστικά λαμβανόμενο, τούτο θα καταβληθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του τέλους.»

4. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού ισχύουν από 1ης Ιανουαρίου 2008.

Άρθρο 31

Τέλη κυκλοφορίας

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 20 του ν. **2948/2001** (ΦΕΚ 242 Α'), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής: «1. Τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται στα αυτοκίνητα οχήματα, με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος άρθρου με τις οποίες ορίζεται διαφορετικά, και, λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων της οδηγίας 1999/62/EK ως προς τα βαρέα φορτηγά οχήματα, ορίζονται ως εξής:

Α. Αυτοκίνητα οχήματα ιδιωτικής χρήσης.

α) Επιβατικά, δίκυκλες - τρίκυκλες μοτοσικλέτες:

Κατηγορία	Κινητήρας σε κυβικά εκατοστά	Τέλη κυκλοφορίας
A	έως - 300	18 ευρώ
B	301 - 785	46 »
Γ	786 - 1.357	112 »
Δ	1.358 - 1.928	202 »
Ε	1.929 - 2.357	446 »
ΣΤ	2.358 και άνω	580 »

Για τα Ε.Ι.Χ. ρυμουλκούμενα, ημιρυμουλκούμενα (τροχόσπιτα): 112 ευρώ.

Στα ανωτέρω αυτοκίνητα περιλαμβάνονται και τα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα που εισάγονται από το αλλοδαπό προσωπικό των εμποροβιομηχανικών επιχειρήσεων των εγκατεστημένων στην Ελλάδα με βάση τον α.ν. 89/1967 (ΦΕΚ 132 Α'). Επίσης περιλαμβάνονται και τα τύπου Jeep αυτοκίνητα, ανεξάρτητα από το χαρακτηρισμό τους ως επιβατικών ή φορτηγών.

β) Φορτηγά αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες:

Κατηγορία	Μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα	Τέλη κυκλοφορίας
A	έως 1.500	61 ευρώ
B	1.501 - 3.500	88 ευρώ
Γ	3.501 - 10.000	246 ευρώ
Δ	10.001 - 20.000	492 ευρώ
Ε	20.001 - 30.000	774 ευρώ
ΣΤ	30.001 - 40.000	1.091 ευρώ
Ζ	40.001 και άνω	1.232 ευρώ

Για τα ρυμουλκά (τράκτορ): 246 ευρώ

γ) Λεωφορεία

Κατηγορία	Θέσεις καθημένων	Τέλη κυκλοφορίας
A	έως 33	175 ευρώ
B	34 - 50	334 »
Γ	51 και άνω	422 »

δ) Αυτοκίνητα που δεν ανήκουν στις πιο πάνω κατηγορίες: 439 ευρώ.

Β. Αυτοκίνητα οχήματα Δημόσιας Χρήσης.

α) Επιβατικά (με ή χωρίς μετρητή): 236 ευρώ.

β) Φορτηγά αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες:

Κατηγορία	Μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα	Τέλη κυκλοφορίας
A	έως 3.500	106 ευρώ
B	3.501 - 10.000	158 »
Γ	10.001 - 19.000	281 »
Δ	19.001 - 26.000	408 »
Ε	26.001 - 33.000	540 »
ΣΤ	33.001 - 40.000	768 »
Ζ	40.001 και άνω	1.200 »

Για τα ρυμουλκά (τράκτορ): 246 ευρώ.

γ) Λεωφορεία:

Κατηγορία	Θέσεις καθημένων και ορθίων		Τέλη κυκλοφορίας
Αστικά	A	έως 50	175 ευρώ
	B	51 και άνω	317 »
Υπεραστικά	A	έως 50	175 »
	B	51 και άνω	246 »
Θέσεις καθημένων			
Τουριστικά		έως 40	352 »
		41 και άνω	492 »

δ) Αυτοκίνητα που δεν ανήκουν στις πιο πάνω κατηγορίες: 246 ευρώ.

Γ. Για τα αλλοδαπά φορτηγά αυτοκίνητα για κάθε ταξίδι, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τις ειδικές συμβάσεις της χώρας μας με άλλα κράτη: 22 ευρώ.

Δ. Για τη χορήγηση προσωρινής άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτων οχημάτων: 2,30 ευρώ την ημέρα.

Ε. Για τη δοκιμαστική κυκλοφορία των αυτοκινήτων οχημάτων:

α) για μοτοσικλέτες 23 ευρώ

β) για λοιπά οχήματα 114 ευρώ.

ΣΤ. Τα τέλη κυκλοφορίας των διτρόχων, τριτρόχων μοτοποδηλάτων ορίζονται σε 8,80 ευρώ.»

2. Η διάταξη της παραγράφου 1 έχει ισχύ για τα τέλη κυκλοφορίας έτους 2009 και επομένων.

3. Το ποσό που θα προκύψει από την ανωτέρω αύξηση των τελών κυκλοφορίας αυτοκινήτων, που είναι καταβλητέα έως 31.12.2008, αποτελεί στο σύνολό του έσοδο του Δημοσίου και δεν αποδίδεται σε τρίτους.

4. Μετά το δέκατο πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 28 του ν. **2873/2000** (ΦΕΚ 285 Α'), προστίθενται δύο νέα εδάφια που έχουν ως εξής:

«Αρμόδιος για τη βεβαίωση των οφειλόμενων τελών κυκλοφορίας και προστίμων σε περίπτωση μη προμήθειας του ειδικού σήματος ή καταβολής μειωμένων τελών είναι ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. φορολογίας εισοδήματος του κατόχου του οχήματος κατά το χρόνο της βεβαίωσης αυτών. Για τη βεβαίωση των οφειλόμενων ποσών, ο αρμόδιος Προϊστάμενος συντάσσει χρηματικό κατάλογο σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.»

Άρθρο 32

Ειδικά συνεργεία προληπτικού ελέγχου εφαρμογής φορολογικών διατάξεων

Στους συντονιστές - επόπτες των ειδικών συνεργείων για τον προληπτικό έλεγχο εφαρμογής φορολογικών διατάξεων, καθώς επίσης και στους υπαλλήλους που συμμετέχουν στα συνεργεία αυτά, καταβάλλεται κατ' αποκοπή αποζημίωση, που καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν. **3205/2003** (ΦΕΚ 297 Α'/ 23.12.2003) ή οποιασδήποτε ειδικής διάταξης, όπως κάθε φορά ισχύουν, εφόσον εργάζονται εκτός των ωρών εργασίας των Δημοσίων Υπηρεσιών.

Η ανωτέρω διάταξη εφαρμόζεται από 1.8.2007.

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 33

Τροποποιήσεις διατάξεων περί ΔΕΚΟ

1. Στο άρθρο 2 του ν. **3429/2005** (ΦΕΚ 314 Α') προστίθεται παράγραφος 3 ως ακολούθως: «3. Οι περαιτέρω τροποποιήσεις των καταστατικών των δημοσίων επιχειρήσεων διέπονται αποκλειστικά από τις ρυθμίσεις του κ.ν. **2190/1920** (ΦΕΚ 37 Α'), όπως ισχύει.»

2. Η παράγραφος 9 του άρθρου 3 του ν. **3429/2005** αντικαθίσταται ως ακολούθως: «9. Ο διευθύνων σύμβουλος πρέπει να είναι τουλάχιστον πτυχιούχος Πανεπιστημιακού Ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμου της αλλοδαπής και να έχει τουλάχιστον πενταετή εμπειρία σε θέση σημαντικής ευθύνης και απαιτήσεων στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα.
Ο διευθύνων σύμβουλος δύναται να ασκεί παράλληλα και καθήκοντα Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, χωρίς καμία πρόσθετη αμοιβή.»

3. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του ν. **3429/2005**, προστίθεται περίπτωση γ' ως ακολούθως: «γ) τον Κανονισμό Προσωπικού της εταιρείας, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα

με τις κείμενες διατάξεις, χωρίς να απαιτείται έγκρισή του με απόφαση Υπουργού.»

4. Στο άρθρο 6 του ν. **3429/2005** προστίθεται παράγραφος 6 ως ακολούθως: «6) Η υποβολή από κάθε δημόσια επιχείρηση προς την Ειδική Γραμματεία Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών απολογιστικών στοιχείων και στοιχείων απασχόλησης, ανά τρίμηνο, καθώς και η υποβολή, κατ' έτος και ανά τριετία, επιχειρησιακού σχεδίου προς τη Διυπουργική Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών και η συνακόλουθη έγκρισή του, σύμφωνα με το εδάφιο γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου, αποτελεί προϋπόθεση για την πρόσληψη από κάθε δημόσια επιχείρηση πάσης φύσεως προσωπικού, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, πλην διευθυντών και γενικών διευθυντών. Στα υποβαλλόμενα ως άνω επιχειρησιακά σχέδια οφείλει να περιέχεται ειδική αναφορά και να τεκμηριώνεται η ανάγκη πρόσληψης προσωπικού, το προϋπολογιζόμενο κόστος αυτής για τις θέσεις εργασίας που προτείνονται και ο τρόπος κάλυψης των σχετικών υποχρεώσεων.»

5. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 10 του ν. **3429/2005** αντικαθίσταται ως ακολούθως: «δ) διαμορφώνεται η πολιτική προσλήψεων πάσης φύσεως προσωπικού (τακτικού, έκτακτου ή με σύμβαση έργου) από τις δημόσιες επιχειρήσεις. Στις συνεδριάσεις της Διυπουργικής Επιτροπής Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, με αντικείμενο την παροχή έγκρισης για την πρόσληψη, κατά τις κείμενες διατάξεις, προσωπικού των ανωτέρω κατηγοριών από τις δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς, συμμετέχουν ο Υπουργός Εσωτερικών και ο Γενικός Γραμματέας της Κυβέρνησης.»

6. Στο άρθρο 13 του ν. **3429/2005** προστίθενται παράγραφοι 5 και 6 ως ακολούθως: «5) Οι διατάξεις της Π.Υ.Σ. 33/2006 (ΦΕΚ 280 Α') δεν εφαρμόζονται για την πρόσληψη κάθε είδους προσωπικού, τακτικού, έκτακτου ή με σύμβαση έργου, όπως αυτό ορίζεται στην παράγραφο 6, καθώς και των διευθυντικών στελεχών, από τις δημόσιες επιχειρήσεις του παρόντος Κεφαλαίου, καθώς και από τις εταιρείες του Κεφαλαίου Β', στις οποίες το Δημόσιο κατέχει την πλειοψηφία του εταιρικού κεφαλαίου.

6) Το διοικητικό συμβούλιο κάθε δημόσιας επιχείρησης δύναται να στελεχώνει τις θέσεις διευθυντών και γενικών διευθυντών που προβλέπονται στο οργανόγραμμα της εταιρείας, επιλέγοντας εξειδικευμένα διοικητικά στελέχη είτε από το προσωπικό της δημόσιας επιχείρησης είτε εκτός αυτού, με σύναψη σύμβασης ορισμένου χρόνου μέχρι τριετούς διάρκειας.»

7. Οι διατάξεις του ν. 2322/1995 (ΦΕΚ 143 Α') δεν εφαρμόζονται επί των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών του Κεφαλαίου Α' του ν. **3429/2005** (ΦΕΚ 314 Α'). Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι λεπτομέρειες και οι διαδικασίες λήψης δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου από τις Δημόσιες Επιχειρήσεις του Κεφαλαίου Α' του ν. **3429/2005**.

Άρθρο 34

Αύξηση ποσοστού απόδοσης τελών κυκλοφορίας στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού

Το αναφερόμενο στην παράγραφο 9 του άρθρου 25 του ν. **1828/1989** (ΦΕΚ 2 Α'), όπως αναριθμήθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 13 του ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α'), ποσοστό των τελών κυκλοφορίας αυτοκινήτων που αποδίδεται στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού (δήμοι - κοινότητες) αυξάνεται, για τα τέλη κυκλοφορίας που είναι καταβλητέα από 1.1.2009, από 50% σε 90%. Με την αύξηση αυτή καλύπτεται το κόστος όλων των μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος μεταφερθεισών κρατικών αρμοδιοτήτων προς τους ανωτέρω οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων και των δαπανών μισθοδοσίας των υπαλλήλων που απασχολούνται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών, είτε αυτές ασκούνται από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού είτε από τα νομικά πρόσωπα που ανήκουν σε αυτούς. Καλύπτονται επίσης οι δαπάνες μισθοδοσίας του πάσης φύσεως προσωπικού που κατατάχθηκε ή θα καταταγεί σε θέσεις ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου με βάσει τις διατάξεις του π.δ. 164/2004 (ΦΕΚ 134 Α').

Άρθρο 35

1. Συνιστάται στο Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας (ΚΕΣΥ) Επιτροπή για τη σύνταξη διαγνωστικών - θεραπευτικών πρωτοκόλλων. Ως θεραπευτικό πρωτόκολλο ορίζεται η δέσμη οδηγιών διάγνωσης και θεραπείας μίας νόσου με βάση τα πτορίσματα και την κλινική εφαρμογή της Ιατρικής Επιστήμης. Η Επιτροπή αποτελείται από πέντε (5) μέλη, που είναι επιστήμονες εγνωσμένου κύρους από το χώρο της υγείας και ορίζονται με απόφαση του Προέδρου του ΚΕΣΥ. Έργο της Επιτροπής είναι η σύνταξη θεραπευτικών πρωτοκόλλων για την αντιμετώπιση των ασθενειών, όπως αυτές διεθνώς κατηγοριοποιούνται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Τα κριτήρια για τη σύνταξη των θεραπευτικών πρωτοκόλλων καθορίζονται με απόφαση του Προέδρου του ΚΕΣΥ. Με την απόφαση για τον ορισμό των μελών της Επιτροπής ορίζονται και ο γραμματέας της και ο αναπληρωτής του, που είναι υπάλληλοι του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και ρυθμίζεται κάθε ζήτημα οργάνωσης και λειτουργίας της.
2. Συνιστάται στον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκου (ΕΟΦ) Επιτροπή Διαφάνειας Αποζημίωσης Φαρμάκων (ΕΔΑΦ). Η ΕΔΑΦ αποτελείται από πέντε (5) μέλη, με διετή θητεία, που ορίζονται με απόφαση του Προέδρου του ΕΟΦ.
Μέλη της Επιτροπής είναι επιστήμονες με εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του φαρμάκου, της πολιτικής και των οικονομικών της υγείας. Τα μέλη της Επιτροπής παύονται ή αντικαθίστανται ανά πάσα στιγμή κατόπιν απόφασης του Προέδρου του ΕΟΦ.
3. Η ΕΔΑΦ είναι αρμόδια για τον προσδιορισμό και την κατάρτιση των θεραπευτικών ομάδων,

καθώς και την ένταξη στις θεραπευτικές ομάδες όλων των πρωτοτύπων και επωνύμων γεννοσήμων φαρμάκων, των οποίων η δαπάνη καλύπτεται σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 3457/2006 (ΦΕΚ 93 Α'). Η επιλογή των θεραπευτικών ομάδων, η ένταξη των φαρμάκων σε αυτές και ο καθορισμός των σχετικών δεικτών κατάταξης γίνεται με απόφαση του Προέδρου του ΕΟΦ κατόπιν εισήγησης της ΕΔΑΦ, βάσει αντικειμενικών και επαληθεύσιμων κριτηρίων, όπως η θεραπευτική και φαρμακο-οικονομική αποτελεσματικότητα, το κόστος ημερήσιας θεραπείας, η ασφάλεια του φαρμάκου και η επίπτωση στις δαπάνες υγείας. Τα κριτήρια αυτά συμπληρώνονται και αναθεωρούνται με απόφαση του Προέδρου του ΕΟΦ, μετά από εισήγηση της ΕΔΑΦ. Οι θεραπευτικές ομάδες εγκρίνονται με απόφαση του Προέδρου του ΕΟΦ. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ της ΕΔΑΦ και του Προέδρου του ΕΟΦ, αποφασίζει σχετικά Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται τα όργανα και η διαδικασία υποβολής και εκδίκασης των προσφυγών κατά των αποφάσεων για την επιλογή των θεραπευτικών ομάδων, την ένταξη των φαρμάκων σε αυτές και τον καθορισμό των σχετικών δεικτών κατάταξης.

4. Με απόφαση του Προέδρου του ΕΟΦ, ρυθμίζεται ο τρόπος λειτουργίας της ΕΔΑΦ και ορίζεται ο Γραμματέας της και ο αναπληρωτής του, επιλεγόμενοι μεταξύ των υπαλλήλων του ΕΟΦ και των θυγατρικών ανωνύμων εταιρειών του. Τα άρθρα 2, 3 και 4 του ν. 3457/2006, καθώς και η παράγραφος 3 του άρθρου 13 του ν. 3408/2005, καταργούνται από 1.1.2009.

5. Στα μέλη και τον γραμματέα της ΕΔΑΦ καταβάλλεται αποζημίωση για κάθε συνεδρίαση στην οποία μετέχουν. Η αποζημίωση βαρύνει τον προϋπολογισμό του ΕΟΦ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται η καταβαλλόμενη αποζημίωση.

6. Για κάθε φάρμακο που εντάσσεται σε θεραπευτική ομάδα ορίζεται Τιμή Αναφοράς, που προκύπτει από τη Λιανική Τιμή, όπως αυτή διαμορφώνεται από τις κείμενες διατάξεις, απομειούμενη κατά 3%. Τα ασφαλιστικά ταμεία καλύπτουν τη δαπάνη χορήγησης των συνταγογραφούμενων φαρμάκων μέχρι του ποσού της Τιμής Αναφοράς, μειωμένη κατά το προβλεπόμενο ποσοστό συμμετοχής του ασφαλισμένου. Η δαπάνη που αφορά το παρακρατούμενο 3% βαρύνει αποκλειστικά τη φαρμακοβιομηχανία ή τους κατόχους της άδειας κυκλοφορίας των φαρμάκων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ρυθμίζεται η διαδικασία παρακράτησης και απόδοσης του 3%, χωρίς καμία επιβάρυνση του ασφαλισμένου και των φαρμακείων, καθώς και κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου. Η διάταξη της παρούσας παραγράφου ισχύει από 1.1.2009.

7. Με απόφαση του Προέδρου του ΕΟΦ, μετά από εισήγηση της ΕΔΑΦ μπορούν να

προστίθενται ανά πάσα στιγμή νέες θεραπευτικές ομάδες, καθώς επίσης να συμπληρώνονται και να αναθεωρούνται οι ισχύουσες θεραπευτικές ομάδες. Σε περίπτωση διαφωνίας αποφασίζει σχετικά ο Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

8. Η συνταγογράφηση πρέπει να γίνεται από τους ιατρούς σύμφωνα με τους κανόνες της ιατρικής δεοντολογίας και τις αρχές άσκησης του ιατρικού λειτουργήματος και με πρώτιστο κριτήριο τη διασφάλιση της υγείας του ασθενούς και την προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος.

9. Οι ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου είναι ειδικές και κατισχύουν κάθε αντίθετης διάταξης. Το παρόν άρθρο ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Άρθρο 36

Έναρξη ισχύος

Οι διατάξεις του παρόντος νόμου αρχίζουν να ισχύουν από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.